

ONDERZOEK ARCHEOLOGIE

Relevant toetsingskader

Op basis van de Nota Archeologische Monumentenzorg Walcheren 2008 (vastgesteld door gemeenteraad) geldt een (gewijzigde) vrijstellingsregeling, waarbij (onder meer) is bepaald, dat in gebieden met een middelhoge en hoge verwachtingswaarde grondwerkzaamheden zonder archeologisch onderzoek mogen plaatsvinden tot een diepte van 0,40 m en een oppervlakte van 500 m². Voor AMK-terreinen met een vastgestelde archeologische waarde en voor een zogenaamde verwachtingszone op basis van historische kaarten en voor gebieden binnen een straal van 50 meter rondom een vindplaats geldt dat uitsluitend bodemingrepen, die niet dieper gaan dan 0,40 meter onder huidig maaiveld en geen grotere oppervlakte hebben dan 30 m² vrijgesteld zijn van archeologisch onderzoek. AMK-terreinen, zijnde de middeleeuwse dorpskernen zijn hiervan uitgezonderd. Voor deze gebieden is een vrijstelling opgenomen voor bodemingrepen die niet dieper gaan dan 0,40 meter onder huidig maaiveld en geen grotere oppervlakte hebben dan 60 m².

Op basis van de archeologische beleidsadvieskaart Walcheren worden verschillende terreinen onderscheiden met elk een afzonderlijke vrijstellingsregeling voor archeologisch onderzoek.

Voor het plangebied is relevant:

- Waarde Archeologie 1 (WA1); in deze gebieden moeten bodemingrepen die dieper gaan dan 40 cm onder het maaiveld en die een oppervlakte hebben groter dan 30 m² worden voorafgegaan door (verkennd) archeologisch onderzoek.
- Waarde Archeologie 3 (WA3); in deze gebieden moeten bodemingrepen die dieper gaan dan 40 cm onder maaiveld en die een oppervlakte hebben groter dan 500 m² worden voorafgegaan door (verkennd) archeologisch onderzoek.

Bevindingen

Ten behoeve van deze quickscan heeft de Walcherse Archeologische Dienst een bureauonderzoek uitgevoerd. Hierbij zijn verschillende kaarten geraadpleegd, zowel oude kaarten als kaarten met archeologische informatie. Ook is de landelijke database ARCHIS geraadpleegd.

Op de archeologische monumentenkaart (AMK) staat binnen de plangrens een terrein van hoge archeologische waarde aangeduid. Op figuur 3.10 is dit terrein oranje ingekleurd. Het gaat om een vindplaats van resten uit de Romeinse tijd. Aan het terrein is de waarde WA1 toegekend.

Een deel van het plangebied Buitenhaven en omgeving wordt doorsneden door zeer brede en ook smalle kreekruggen. Kreekruggen zijn op de archeologische verwachtingskaart van Walcheren aangeduid als een gebied met een hoge archeologische verwachting. Het gaat hierbij om verwachting op archeologische resten uit de Middeleeuwen en daarna. Tussen deze kreekruggen bevinden zich gebieden die in de poel of kom zijn gelegen en op de verwachtingskaart zijn aangeduid met een middelhoge verwachting. Deze verwachting betreft vooral resten uit de IJzertijd en Romeinse tijd in de top van het onderliggend veen.

Binnen het plangebied bevindt zich ook het terrein van een kroonwerk met reduit als onderdeel van de vesting Vlissingen. Dit onderdeel is in 1811 aangelegd om de landzijde van Vlissingen te verdedigen. De vorm van het kroonwerk is nog deels herkenbaar in het sloten- en dijksysteem aan de oostzijde van de Buitenhaven. Op figuur 3.10 is dit terrein blauw ingekleurd. Aan het terrein is de waarde WA1 toegekend.

Binnen de grenzen van het plangebied voor de Buitenhaven zijn binnen de landelijke archeologische database ARCHIS zes vindplaatsen (waarnemingen) bekend. Eén vindplaats wordt te zijner tijd in het op te stellen bestemmingsplan beschermd (zie figuur 3.10):

- waarneming 20534: Vondsten uit de Romeinse tijd ter hoogte van het bovengenoemde AMK-terrein (blauw gearceerde cirkel op figuur 3.10).

Drie vindplaatsen hoeven niet te worden beschermd:

- waarneming 20542: vermoede locatie van een vliedberg; ten westen van de buitenhaven is het terrein met circa 4 meter grond opgehoogd. De kans is erg klein dat resten, als ze al aanwezig zijn, ooit bedreigd gaan worden;
- waarneming 20535: Romeinse vondst gedaan in 1929; exacte locatie is onbetrouwbaar en afgedekt door hetzelfde ophogingspakket;
- waarneming 412220: losse vondst in secundaire context (dik ophogingspakket);
- waarneming 50824 en 50826: mogelijke bebouwingsresten uit de Late Middeleeuwen – Vroege Nieuwe Tijd; geen aanwijzingen op kaarten. Geen onderdeel van onderzoeksagenda.

In het plangebied zijn terreinen al onderwerp van archeologische onderzoeken geweest. Een deel van deze onderzoeken hadden als conclusie dat op deze plaatsen geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk is. Het betreft de terreinen/plangebieden Edisonpark, Deinsvlietweg (bedrijventerrein Souburg), Visodeweg, en Poortersweg. Deze terreinen, waar geen verder onderzoek nodig is, zijn grijs ingekleurd op figuur 3.10.

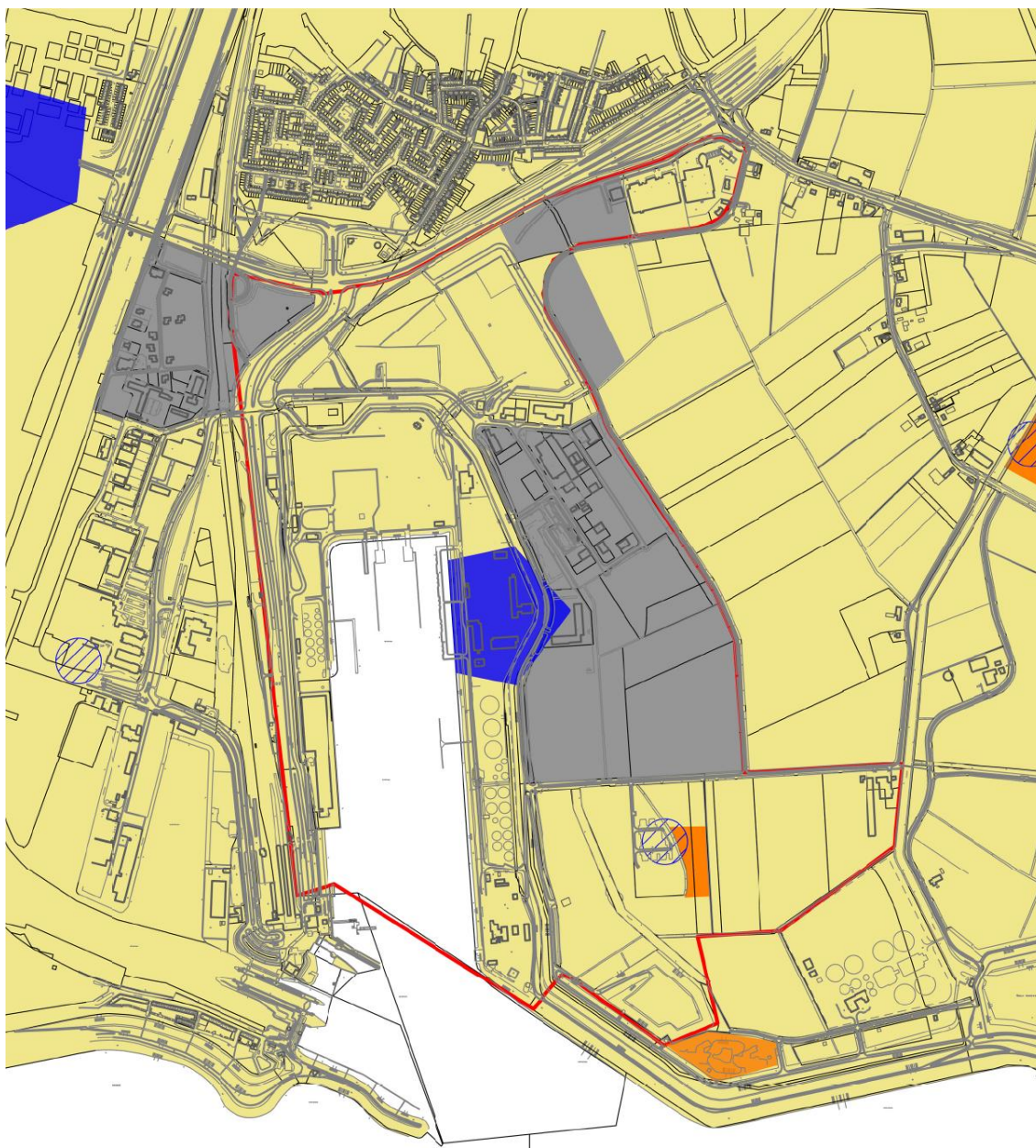
Conclusie en randvoorwaarden

Binnen de plangrens van het bestemmingsplan masterplan Buitenhaven e.o. bevinden zich twee terreinen met verschillende Waarde Archeologie.

- Het terrein van de Romeinse vindplaats, het terrein van het voormalige kroonwerk met reduit en het terrein binnen een straal van 50 rondom de bekende vindplaats hebben de aanduiding WA1 gekregen. Voor bodemingrepen die dieper gaan dan 40 cm onder maaiveld en die een oppervlakte hebben groter dan 30 m² is daarom in het kader van de verdere planvorming (verkennend) archeologisch onderzoek noodzakelijk.
- Het overige gebied heeft een middelhoge en hoge verwachtingswaarde. Het heeft de aanduiding WA3 gekregen. In dit gebied moeten bodemingrepen die dieper gaan dan 40 cm onder maaiveld en die een oppervlakte hebben groter dan 500 m² worden voorafgegaan door (verkennend) archeologisch onderzoek. Het terrein is lichtgeel gemarkeerd op bijgaand kaartje. Dit geldt dus voor een groot deel van het plangebied.

Als gevolg hiervan zijn er voor de ontwikkelingen geen beperkingen te verwachten. Wel dient in de planning rekening te worden gehouden met onderzoekstijd.

In de grijs ingekleurde gebieden is geen onderzoek meer nodig.

Betekenis kleuren:

Oranje	=	vindplaats Romeinse tijd (WA1)
Blauw	=	Kroonwerk
blauwgearceerde cirkel	=	vondsten Romeinse tijd
geel	=	nog te onderzoeken, middelhoge en hoge verwachtingswaarde (WA3)
grijs	=	reeds onderzocht, geen onderzoek meer nodig.